JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Zaturdag 19 Mei.** **N°. 40.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —,60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling — —,30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot vendumeester te Amboina (Moluksche Eilanden), de ambtenaar op wachtgeld *G. Roijaards*, laatst zoutverkoop-pakhuismeester te Banjermassing.

Goedgekeurd,

dat door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, Bij de Sub-Commissie van Onderwijs te Macasser,

Is Ontslagen:

Uithoofde van vertrek, eervol, als lid, de heer *U. Marnstra.*

Zijn Benoemd:

Tot lid, de heer *P. C. van Oostersee.*

Tot lid, tevens thesaurier, de heer *W. Jonas.*

Advertentien.

Verkoop van Stofgoud.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Zaturdag den negenden Junij aanstaande, door den resident van Batavia, voor 's lands graan- en ijzerpakhuizen aldaar in het openbaar zullen worden verkocht; 82⁵⁹/₉₆ (twee-en-tachtig en negen en-vijftig zes-en-negentigste) realen stofgoud, afkomstig uit de residentie Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo.

Vendutien.

Op Dingsdag 22 Mei, voor een der recherche pakhuizen aan den kleinen Boom, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Woensdag 23 Mei, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

en

's Avonds om 7 ure, in de Harmonie, van eene keurige collectie boekwerken.

Op Donderdag 24 Mei, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Op Vrijdag den 25 Mei, voor het commissiehuis van *Louran & Walchren.*

Nagelaten Boedels.

In de Javasche Courant zijn bij deze worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Batavia, Mr. *J. G. Lange, G. Zorab, K. F. E. von Kessinger, J. Neervoort* en *E. D. W. Mulgo.*

Door de agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer te Rembang, Dr. *Hussel Haagsma.*

Door de agenten der Soerabayasche wees- en boedelkamer te Probolingo, den chinees *Ong Bick.*

Advertentiën.

Bevallen van eene DOCHTER, *C. E. P. Humme, Specht Grijp.*

BANGIL, (PASSOEROEAN) 7 *Mei* 1855. (930)

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *C. T. Blanckers Pasqué*, geliefde Echtgenoote van

(909) H. M. N. DE HAAN.

SOERABAYA, 9 *Mei* 1855.

Eenige Kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *E. A. van Haastert, Hansen.*

BANDONG, 12 *Mei* 1855. (919)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *J. Caron*, geliefde echtgenoot van

(944) C. W. MEHLBAUM.

SOERABAYA, 12 *Mei* 1855.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, *Frederika Joukes*, echtgenoot van

(932) J. F. TENTÉE.

BATAVIA, den 16 *Mei* 1855.

Bevallen van eene DOCHTER, *C. F. G. Brassinga, Bruyninga.*

MEESTER CORNELIS, 16 *Mei* 1855. (917)

Vendutie

op Maandag den 21sten Mei 1855,

op het Plein der Javasche Bank, tegen 2 pCt. Vendusalaris, door *Vaupel & Co.*, van

100 Macassaarsche Paarden,

aangebragt per brik *Antoinette.* (948)

Op de Vendutie van Dingsdag den 22sten dezer,

zal almede voor rekening van belanghebbenden worden verkocht een afgekeurde Fokkemast, afkomstig van het Ned. schip *Rabenhaupt.* (945)

Op de Vendutie van Woensdag den 23sten dezer,

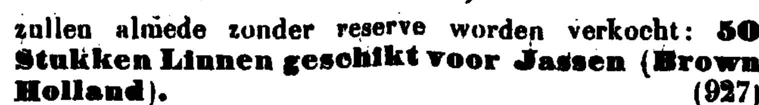
zullen almede worden verkocht een partijtje beschadigde Lijnwaden, bestaande uit Calicots, Drills, voorts nog Manilla Cigaren No. 5 enz. (946)

Vendutie

op Woensdag den 23 dezer,

voor het commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*, van diverse Lijnwaden, Aardewerk, Champagne, Hollandsch Bier, 4 spannen goed gedresseerde en hardloopende Wagenpaarden, een goed gedresseerd Battak Rijpaard en een dito Bendiepaard.

BATAVIA, 16 *Mei* 1855. (913)

Op de Vendutie van Woensdag den 23 dezer,

zullen almede zonder reserve worden verkocht: **50 Stukken Linnen geschikt voor Jassen (Brown Holland).** (927)

Door *Lange & Co.* zal Woensdag-avond 23 dezer in de Harmonie verkocht worden:

Eene belangrijke Boekverzameling, meerendeels goede wetenschappelijke en andere werken bevattende; voorts eene groote sorteering **Schoolboeken**, in koopjes, de verschillende vakken van onderwijs behandelende, afgedeeld.

Wijders **Violen met Kasten, Strijkstokken en diverse Muziek** van de beroemdste meesters, nagelaten door wijlen den heer *J. Nortier.*

Een en ander breeder vermeld bij Catalogus, welke zal worden gedistribueerd en op aanvrage gratis te bekomen is.

Deze uitmuntende collectie ligt op den dag der verkooping, van af 's morgens acht ure, in de Harmonie ter bezigtiging.

Lange & Co. belasten zich met commissiën. (936)

Vendutie

op Donderdag den 24sten Mei 1855,

voor de Pakhuizen van *Vaupel & Co.*, van diverse Lijnwaden, Lakens, Modeartikelen, Spiegels en Schilderijen, Glaswerk, Porcelein- en Aardewerk, Parfumeriën, waaronder Eau de Cologne, Hoeden en Petten, Lampen, Provisiën en Dranken, waaronder Champagne, etc. etc. (942)

Vendutie

Op Vrijdag den 25sten Mei e.k.,

voor het Commissiehuis van *Louran & van Walchren*, van diverse lijnwaden en andere negotiegoederen, en wegens vertrek van diverse meubelen, waaronder: kasten, stoelen, tafels, schilderijen, eene piano (staartstuk van *Collard & Collard*), een wagen, tevens handchais, diverse wagen- en bendipaarden, tuigen enz., en ten 11 ure van eene zeer nette verzameling boeken, piano- en andere muzijk, van af Maandag den 21sten te bezigtigen; alsmede van 3/5 aandeelen in een erf met steenen huis bebouwd, gelegen in de Chinesche kamp, blok O, 5de deel, sectie III, No. 168, verponding No. 1601.

(938)

Notice

is hereby given that a fine English piano, some English music and a fine collection of books, will be sold at our auction next Friday morning 25th Instant as exhibited.

(940) LOURAN & VAN WALCHREN.

Op eenen nader te bepalen dag in den loop der maand Junij zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht het Hollandsche *driemast schip*

PRINS HENDRIK,

Kapitein **J. GOEDKOOP**, lang over steven 40 Ned. ellen, wijd 6 el 75 duim, hol 5 el 80 duim en gemeten 368 lasten, met deszelfs staand en loopend tuig masten, stengen en verdere rondhouten, zeilen, ankers en kettingen, restant provisien, enz., enz.

(925) JOHN PRYCE & Co.

HET GEHEIME HUWELIJKSCONTRACT. (*vervolg*).

«Sir,» hervatte Harlow, die weder eenigermate tot bedaren was gekomen, «uwe scheldwoorden kunnen mij niet deren, maar ik daag u uit mij te bewijzen, in regtsgeleerden zin te bewijzen, of het waarheid is of leugen wat Edith heeft vernomen. Intusschen, de oneenigheid kan gemakkelijk worden bijgelegd, als gij Edith maar met mij laat terug keeren.»

«Liever zou zij sterven, dat weet gij ook wel» antwoordde ik. «En daar ik het onnoodig acht verder met u te spreken, moet ik u verzoeken mijn huis te verlaten.»

«Als miss Willoughby een jaargeld van mij wilde aannemen, bla» sprak Harlow nog, maar ik verzocht hem te zwijgen. Hij verbitterde mij nog meer door mij nu tot een werktuig van zijne laaghartigheid te willen maken. Heftig trok ik aan de schel en ik gebood den binnen tredenden bediende dat hij den heer Harlow zou uitlaten. Deze heer begreep nu te regt dat het hem weinig zou baten, indien hij verdere pogingen wilde aanwenden, om zich bij mij in te dringen; daarom nam hij driftig zijn hoed van de tafel, en met een woedenden vuurblik liep hij de kamer uit.

Het beroep van advocaat vordert inzonderheid zekere rust en koelbloedig overleg, iets wat langzamerhand gewoonte wordt; maar ik moet bekennen dat ik thans eenigen tijd noodig had om tot bedaren te komen en na te denken over de middelen, die ik had aan te wenden om de arme Edith regt te verschaffen en den sluijer van de bestaande of niet bestaande geheimen weg te schuiven. Edih echter bleef bij haar besluit om niet tot de wet en den regter hare toevlugt te nemen. Ik sprak er over met Fret, die mijns inziens tamelijk naauwkeurig kon bekend zijn met de familie-aangelegenheden van de eerste vrouw van Harlow, en wij werden van gevoelen, dat wij vooreerst geen aanval op den vijand moesten doen. Fret was even als ik van meening, dat de zoogenaamde wederverschijning van Harlows eerste vrouw niets anders was dan eene kunstgreep om zich eene vrouw van den hals te schuiven, die voor hem geene waarde meer had. «Bij gelegenheid zal ik Richards, den zaakwaarnemer, eens goed uitvragen,» zeide Fret «Hij moet Harlows eerste vrouw gekend hebben. Ik herinner mij nog zeer goed dat haar doop- en familie-naam Eleonore Wickham was, en als hij niet is omgekocht door Harlow — iets dat zeer ligt kan gebeuren — dan is hij wel in staat om ons op den regten weg te brengen. Ik heb nooit gehoord dat genoemde Eleonore uitmuntte door schoonheid, gelijk miss Willoughby. Ook was zij geboortig uit Dorsethire, althans indien ik het mij wel herinner, en gij weet dat de vreemde, italiaansche tongval, waarvan Edith ons heeft gesproken, voor eene vrouw uit dat land iets zeldzaams is. Geloof mij, daar steekt eene operazangeres of een ander liefje achter, voor welke die nieuwe don Juan weder eene voorbijgaande liefde heeft opgevat. Hij is een slimme vogel, die Harlow, dat is waar; doch als wij maar voorzigtig te werk gaan, zullen wij hem wel vangen.»

Intusschen zat een geweldiger en magtiger dan wij beiden, den rampzaligen Harlow op de hielen. Naauwelijks was Edith eene maand onder mijn dak, toen een van Harlows bedienden zich bij mij aanmeldde en mij uit naam van zijn heer verzocht om bij dezen te komen. Harlow had zich op Fairdowu'spark uit tijdverdrijf onledig gehouden met het omhakken van boomen, en daarbij had hij zich in den voet gewond. De knecht zeide dat zijn heer gevaarlijk ziek lag en mij spoedig wenschte te spreken. Onmogelijk kon ik de stad verlaten, maar aangezien het van het hoogste belang was te hooren wat Harlow had te zeggen, verzocht ik den heer Fret zich naar Fairdownpark te begeven. Deze voldeed aan mijn verlangen, en keerde in den laten avond terug met het onverwacht berigt dat Harlow was gestorven.

«Gestorven! dood!» riep ik verschrikt uit. Is dat u ernst.

«Ja, 't is maar al te waar,» antwoordde Fret. «Ongeveer een uur na mijne komst stierf hy aan tetanus of doodelijke spierkramp. Zijn ligchaam was door de zamentrekking der spieren in elkaar gekrompen als een

VEILING van BILLITON TIN.

Op eenen nader te bepalen dag zullen eerlang alhier in het openbaar worden te koop gepresenteerd circa 2400 pikols **BILLITON TIN**, afkomstig van het product van 1854.

BATAVIA, 18 *Mei* 1855. (931)

Ontvangen:

Eene exquise Sortering

CASTOREN ZIJDEN HOEDEN

voor **JONGEHEEREN**, in diverse Kleuren.

(935) L. BOHL,

Molenvliet.

Robes de Soie,

Chales Barège, Voiles de Gaze vert, bleu et blanc, chez

(933) M. JANET.

Ontvangen:

ECHT LEUVENSCH EN BORDEAUX BIER,

pas aangebragt per de *Johanna Maria*, verkrijgbaar per dozijn à contant bij

(928) W. KUYPERS,

Passer Senin.

BALANSEN met Nederl. Gewigt

van *Beeker* te Arnhem, voor fabrieken en huisselijk gebruik.

Ontvangen bij

(947) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ontvangen:

Eene aanzienlijke factuur diverse Provisiën in blik, Versche Hammen, Amerikaansch Meel in vaten en blikken, Watercrackers, enz., enz.

(939) LOURAN & VAN WALCHREN.

Verkrijgbaar bij ***John Pryce & Co.*****,**

Fraaije

Pioen Rozen.

(952)

Cravattes de Soie noir,

Grandes Poupées, Chapeaux d'Enfants, pour Filles et Garçons, en Paille et Fuitre gris et blanc, chez

(914) M. JANET.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden kennis te geven dat zij, ten gemakke van hen die daarvan als proefname wenschen gebruik te maken, **875 blikken** van de beroemde **Revalenta Arabica**, in blikken van **één pond** hebben ontvangen.

Aanvragen per post gelieve men te frankeeren.

(874) VAUPEL & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn zeer aan te raden bij ongesteldheden der vrouwelijke kunne. De versterkende en zuiverende eigenschappen dezer onwaardeerbare pillen zijn onfeilbaar, en kunnen gebruikt worden door vrouwen van elken leeftijd, welke die ongesteldheden willen voorkomen die zij op zekeren ouderdom veelal te wachten hebben. Het is overigens genoeg bewezen, dat deze pillen het meest aanbevelenswaardig geneesmiddel zijn voor alle ongesteldheden, waaraan over het algemeen de vrouw onderhevig is; en dat wanneer zij op zekeren tijd gebruikt worden, er geen gevaar bestaat voor waterzucht. Als huismiddel zijn zij over het geheel uitmuntend.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—

Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

Te Koop VIER BANK-ACTIEN.

Te bevragen bij

(934) H. M. VAN DORP.

Wordt TE HUUR gevraagd,

een Steenen Huis met twee verdiepingen Adres onder lett. M, B., bij den Uitgever van dit blad.

BATAVIA, 19 *Mei* 1855. (953)

TE HUUR om met den 1 Junij te aanvaarden, een groot Huis met steenen bijgebouwen, gelegen te Petodjo achter Gang Chaulan.

Te bevragen bij den heer *J. Brown* te Batavia, hoek Passer Pisang. (907)

TE HUUR een Huis in gang Boentoen.

Te bevragen bij

(910) G. A. ZAKARA.

TE HUUR een Huis met Bijgebouwen, allen van steen met pannen gedekt, gelegen op Petodjo, te bevragen bij *E. Chaulan* of

(911) Mr. H. KLEIN.

Met onderling goedvinden is de vennootschap tusschen de heeren *Clement Marc Chama* en *Johannes Josephus van den Muysenberg*, bestaande onder de firma *Laugier & Esmiol*, heden ontbonden, zijnde de eerste belast met de likwidatie, die dezelfde zaken zal voortzetten onder de firma *Chama, Laugier & Esmiol*, voor eigen rekening.

(951) KLEYN.

BATAVIA, 17 *Mei* 1855. Notaris.

Buitengewone Algemeene Vergadering van Deelhebbers in de N. I. Stoomboot-Maatschappij zal op den 4 Junij gehouden worden ten kantore der Directeuren

(929) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, *den* 18 *Mei* 1855.

Loge de Ster in het O.·. te Batavia.

RECEPTIE

in den 3.·. Gr.·. op Donderdag den 24 Mei; aanvang des avonds ten 7½ ure. (950)

Ter meerdere verduidelijking van de advertentie, door den ondergeteekende geplaatst in de *Java-Bode* van den 9den Mei. No. 37, wordt bekend gesteld, dat daarmede hoofdzakelijk is bedoeld, dat de heer *Leffmann Meijer*, was liquidateur der ontbondene firma **Brandon & Meijer**, en alzoo dat wanneer vervolgingen ten onregte hebben plaats gehad, zulks uit den aard der zaak aan dien liquidateur te wijten is.

De aan den ondergeteekende gedane imputatie van onnaauwkeurigheid, wordt gelaten voor rekening van den steller.

(926) S. D. BRANDON.

Met referte tot de annonces van 16 December 1854, opgenomen in den Java-Bode van dien dag onder N°. 2061 en 2062, waarbij is kennis gegeven van de ontbinding der firma **FROMBERG en GOLDMAN**, en van de voortzetting der zaken door den heer *G. A. Goldman*, onder provisionele directie van mij ondergeteekende, heb ik de eer te berigten, dat mijne werkzaamheden in de Rijtuigfabriek van den heer *G. A. Goldman* — ter beëindiging van gedane bestellingen op mij genomen — met onderling goedvinden op 1 Maart ll. hebben opgehouden.

(915) P. H. FROMBERG.

FABRIEK VAN RIJTUIGEN

van

P. H. FROMBERG.

De ondergeteekende brengt ter kennisse van begunstigers, dat hij met 22 Mei aanstaande, *op eigen naam*, eene nieuwe Rijtuigen Fabriek opent, in de Buiten Nieuwpoortstraat te dezer stede.

Voor bestellingen van Nieuwe Rijtuigen en reparatiën aan reeds gebruikte durft hij zijn etablissement gerust aanbevelen.

(916) P. H. FROMBERG.

Wordt gevraagd eene **GOUVERNANTE**, in staat om onderwijs te geven in het Hollandsch en Fransch.

Adres onder lett. B, bij

(884) H. M. VAN DORP.

19e Hessische Staats Loterij.

Uitgeloot de navolgende seriën:

No. 301. 422. 555. 573. 983. 1573. 1643. 1803. 1921. 2122. 3092. 3291. 3309. 3447. 3492. 3646. 5059. 5596 5966. 6505.

Namens het Hessische gouvernement,

SCHOTTEN.

(484) Vt. STEPHAN.

127ste Frankforter Loterij.

3de Klasse.

In deze klasse zijn uitgekomen met den prijs van *f* 12.— de nummers 4513, 9210, 10566, 10889, 17655, 22648, 23552, 23610, 24953.

Houders dezer loten bekomen benevens dezen prijs een nieuw lot voor de volgende klasse.

(636) A. SCHWARZSCHILD & Co.

LONDEN, 1855.

127ste Frankforter Loterij.

4de Klasse.

Uitgekomen de nommers 636, 6051, 13961, 16497, 19678, 22844, 25043, 25203, 25995 met een prijs van *f* 15,—.

(772) A. SCHWARZSCHILD & Co.

Londen.

Hessische Loterij.

Houders van Loten, die in deze trekking niet uitgekomen zijn, behouden hun regt in de volgende trekking tegen suppletie van 2/3 der koopsom. (635)

127ste Frankforter Loterij.

In de eerste en tweede klasse der Frankforter Loterij, zijn van de op Java geplaatste Loten, met eene kleine prijs uitgekomen, de nommers: 12557, 17148, 22009, 23968, 25027, 24286, 17986, 5263, 19676, 22564, 5260, 10379, 17290. Aan de houders dezer nommers zal hiervan nader worden kennis gegeven, en hun, voor zoo ver de voorraad strekt, een nieuw *vrij* lot worden toegezonden. Bij gebrek aan loten wordt de inleg terug betaald.

(437) A. SCHWARZSCHILD & Co.

London.

---

een boog, en rustte op de hielen en het achterhoofd. Reeds lang vóór ik bij hem kwam, kon hij niet meer spreken, maar in zijn oog lag eene geheele wereld van zielesmart en doodstrijd.»

Verschrikkelijk!» riep ik uit. «Uwe reis was derhalve geheel te vergeefs?»

«Neen, niet zoo geheel!» hernam hij. «Ik zag de dame, die voor de eerste vrouw van den heer Harlow doorging, eene knappe vrouw, maar evenmin Eleonore Wickham uit Dorsethire als ik het ben. 't Schijnt mij echter toe dat dit volk ons de tanden wil laten kijken; want toen ik van huis reed, zag ik den kostelijken, dommen schoft Richards naar binnen sluipen. Ik had echter de vrijheid genomen, om ten behoeve van de echte vrouw van den heer Harlow de verschillende lessenaars, schrijftafels en kasten te laten verzegelen, en aan den hofmeester en de overige bedienden heb ik gestreng bevel gegeven toe te zien dat er niets van zijne plaats gehaald wordt, tot de wezenlijke mistress Harlow op Fairdown-park zal gekomen zijn.»

De begrafenis van Harlow zou den volgenden woensdag plaats grijpen, en wij kwamen eindelijk overeen, dat wij beiden op den dag na de begrafenis Edith naar Fairdown-park zouden geleiden, om aldaar naar bevind van zaken te handelen. De heer Fret gaf daarvan intusschen berigt aan alle de partijen. Toen wij op den bestemden dag op het landgoed kwamen, en mistress Harlow, Fret en ik in het salon traden, vonden wij daar de zoogenaamde eerste echtgenoote van den braven overledene in kostbaar treurgewaad zitten. Aan hare regterzijde zat Richards, de zaakwaarnemer; aan hare linkerzijde Mr. Quillet, een uitstekend advocaat en pleitbezorger bij het geestelijk geregt. Edith was op dit gezigt diep geschokt en bewogen en klemde zich sidderend vast aan mijn arm. Ik bragt haar naar een stoel en zette mij naast haar neder, terwijl ik het openen der conferentie overliet aan den heer Fret, die weêr niet weinig blijde was dat hij zoo'n buitenkansje had.

«Goeden morgen, mevrouw!» riep hij op het oogenblik toen hij in de kamer trad, zonder zich te bekreunen om den hoogmoedigen en minachtenden blik der groote dame. «Goeden morgen, mevrouw, ik ben blijde dat ik u aantref in gezelschap van mannen, die mij taal en antwoord kunnen geven. Gij hebt toch immers niet vergeten, dat ik eens een proces voor u heb behandeld?»

«Gij, sir?» vroeg de prachtige dame, «Ik bid u, wanneer kan dat geweest zijn?»

«Wel drommekaters!» riep Fret tot Richards, «uwe cliënte spreekt niet bijzonder zuiver Engelsch, al is zij uit Dorsethire van daan:»

«Uit Dorsethire, sir?» riep de dame.

«Wel zeker, uit Dorsethire!» antwoordde Fret. «Mijnheer Richards, uwe cliente schijnt zelfs het oord harer geboorte te hebben vergeten. Dat gebeurt niet veel!»

Maar nu nam Richards het woord op en sprak: «De heer Fret schijnt van daag niet op zijn kantoor te zijn. Deze dame is signora Giulietta Cornelli.»

«Zo...o...o...o!» riep mijn Fretje, die toch een weinig van zijn stuk was gebragt door deze onverwachte verklaring, en gaarne aan het twisten zou geraakt zijn. «Maar wat moet dan hier die vertooning van regtsgeleerden of zaakwaarnemers beteekenen?»

«Ik ben blijde om uwentwille, mevrouw!» met deze woorden mengde ik mij voor de eerste maal in het gesprek; «ik ben blijde dat gij hebt afgezien van 't spelen van die lage rol, waartoe de overledene heer Harlow u heeft bestemd. Doch wanneer dit toch het geval mogt zijn, dan weet ik niet waarom gij hier vergezeld zijt van die beide heeren pleitbezorgers.»

De schitterende oogen der schoone italiaansche vrouw vonkelden van zegevierende verachting en haar bevallige mond vertrok zich tot een spottenden glimlach, toen zij mij ten antwoord gaf: «deze beide heeren zullen niet veel moeite hebben u te bewijzen, met welk regt ik in mijn eigen huis blijve.»

«In uw eigen huis?» riep ik.

«Ja, sir, zoo is het,» hernam Mr. Quitlet. «Dit landgoed met de daarbij behoorende goederen, roerenden en onroerenden inhoud, kortom al waarover de afgestorvene Henry Harlow als eigenaar kon beschikken, is

Théâtre Français de Batavia.

6me Représentation de Miss CATHERINE HAYES donnée au bénéfice de Messieurs et Dames Artistes du Théâtre.

Abonnement Suspendu.

LUNDI, 21 Mai 1855.

OUVERTURE de Anne de Geierstein, *Lavenu.*

Le Quatrième Acte de

LA NORMA.

Musique de Bellini.

Distribution :

Pollio..................Mr. *Allard.*
Orovèse.................. » *St. Denis.*
Norma...................Miss **Catherine Hayes.**
Clotilde.................. *Bathilde.*
Choeurs, etc.

Une première représentation de

LE GASCON à TROIS VISAGES.

Vaudeville-ballet, par MM. *Gabriel* et *Honoré.*
Danses réglées par *M. Hus.*

Distribution :

Raphaël Beaujour, peintre vitrier....
Muscade, physicien escamoteur......} M. *Hus.*
Plumpouding, danseur Anglais......
M. Gobinard.................... » *Lambert.*
Badin, costumier................ » *Auguste.*
Un facteur..................... » *Soulié.*
Thérèse, fille de Gobinard.........Mlle *Bathilde.*

BALLET.

Pas Anglais, par M. *Hus*, Mmes. *Prévot*, *St. Denis*, *Féraud* et *Allard.*
Les Folies, pas de deux, par Mmes. *Prévot* et *St. Denis.*
Le Hornpipe, danse Anglaise, par M. *Hus.*

Dernier Acte de

LA SOMNAMBULA.

Musique de Bellini.

Distribution :

Amina...................Miss **Catherine Hayes.**
Thérèse.................Mme *Lagardère.*
Elvino.................. » *Duchaumont.*
Rodolphe................ » *Féraud.*
Choeurs, etc.

L'Orchestre sera dirigé par M. LAVENU.

PRIX DES PLACES :

Un Cavalier non-abonné *f* 6. Une Dame *f* 6. Messieurs les abonnés du théâtre *f* 5 par personne, les Dames *f* 4. Messieurs les Officiers jusqu'au grade de Capitaine inclusivement *f* 3. Messieurs les employés au-dessous de *f* 200 d'appointement *f* 3. Les Enfants au-dessous de 10 ans *f* 3.

On pourra retenir des places et prendre des billets à l'avance le jour de la représentation au Théâtre, depuis 7 heures du matin jusqu'à 1 heure de relevée.

Messieurs les abonnés qui désirent conserver leurs places marquées, sont priés de le faire savoir le jour de la représentation au matin; passé ce délai on en disposera.

Le Spectacle commencera à 7 heures précises.

(954)

Frankforter Loterij.

Loten voor de 128ste Trekking der Frankforter Loterij verlangd wordende, gelieve men daarvan ten spoedigste opgave te doen aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia, ten einde wij in de gelegenheid zijn die tijdig genoeg te kunnen afzenden.

(436) A. SCHWARZSCHILD & Co.

Londen, 1855.

Boekhandel *Lange & Co.*

Zwaar en deugdzaam Propatriapapier, gelinieërde Papieren, goede Tafelinktkokers, Lak.

Aan inteekenaren wordt afgeleverd :

Wunderlichs Handboek der Pathologie en Therapie, (Vervolg); hiervan weder exemplaren verkrijgbaar.

De nieuwste werken over genees-, heel-, natuur-, schei- en plantenkunde, technologie en werktuigkennis, vele nieuwe en goedkoope romanlectuur, letterkundige en godsdienstige werken, woordenboeken, werken over het boekhouden, prentenboeken, enz., een en ander breeder te vermelden in ons *Kunst- en Letternieuws* over Junij. (937)

COLLECTION OF BRITISH AUTHORS.

Tauchnitz-edition.

Ainsworth, Bulwer, Cooper, Dickens, James, Jerrold, Marryat, Macauley, Scott, Thackeray, Warren en anderen.

Van alle de beste en nieuwste werken, netjes gebonden. Ontvangen in den Boekhandel van

(897) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel : Van Haren Noman & Kolff.

LES HOMMES ET LES SCÈNES DU JOUR.

I. Panorama de la bataille de l'Alma, grande gravure.
II. Sebastopol (vue à vol d'oiseau), coloriée.
III. Idem (vue générale).
IV. Cronstadt (vue à vol d'oiseau), coloriée.
V. Idem, (vue générale).
VI. Les défenseurs du droit et de la liberté de l'Europe (Groupe de Portraits). Souverains et Diplomats.
VII. Idem, Chefs d'armée.

Nouveaux Portraits :

I. Prince Albert. II. Victoria I. III. L'Empereur d'Autriche. IV. Le Roi de Prusse. V. Frederik, Prince Royal de Prusse. VI. Sultan Abdul Medjid. VII. Napoleon I. VIII. Charles Napier. IX. Canrobert, X. Amiral Bruat. XI. Vice-amiral Hamelin. XII. Duc de Cambridge. XIII. Schamyl (colorié). XIV. Baraguay d'Hilliers. XV. St. Arnaud. XVI. Le Comte de Paris. (922)

Papier- en Kantoor-Handel

van

H. M. van Dorp te Batavia.

ONTVANGEN: Zwaar geglansd Propatria, wit en blaauw Postpapier, Copiëer-papier, Engelsche Reislessenaars, Passerdoozen, Wedgwood Manyfoldwriters, Cachetten, Gillott's Correspondence pen, Plumes Catholiques, Kantoor pennemessen, Letterclips, Inktkokers, Stephens blue black Ink, Copiëer- en andere Inkt, Ackermans Verwdoozen, à *f* 25, *f* 35 en *f* 50, benevens vele andere Papiersoorten en Kantoorbehoeften. (924)

Passage naar *Samarang*

wordt aangeboden met het Nederlandsch fregatschip *Zaanstroom*, kapitein *D. Hofken*, zullende in het laatst dezer maand derwaarts vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

de Agenten,

(941) TIEDEMAN & VAN DER BURG.

BATAVIA, 19 *Mei* 1855.

Vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende landmail zal het stoomschip **BANDA** kapt. **Schmidt** naar *Samarang* en *Soerabaya* vertrekken.

Voor passage gelieve men zich te wenden tot

De Agenten,

(948) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 19 *Mei* 1855.

Naar Bencoelen en Padang

zal tweemaal vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende landmail vertrekken het stoomschip **AMBON.**

Voor vracht en passage gelieve men zich te wenden tot

De Agenten,

(949) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 19 *Mei* 1855.

Passage naar *Nederland.*

Het Nederlandsch fregatschip *Ouderkerk aan den Amstel*, gevoerd door kapiten *D. H. Kramer*, thans alhier ter reede, zal tegen het laatst dezer maand naar Holland vertrekken, en biedt nog gelegenheid aan, tot den overvoer van eenige passagiers.

Informatien zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Marine-Hotel en bij de agenten

(920) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 16 *Mei* 1855.

Bij tijdige aankomst van de Mail zal de *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder *Deighton*, van hier naar Samarang op den 27sten dezer vertrekken.

Men vervoege zich bij

(912) MACLAINE, WATSON & Co.

Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij.

BATAVIA, *den* 15 *Mei* 1855. (912)

Passage naar *Nederland.*

Het vertrek van het Nederlandsch schip *Twee Gebroeders*, kapitein *C. Verwy*, is bepaald op den 25 dezer en heeft nog ruimte voor een of twee passagiers.

Informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het Java-Hotel en bij de agenten

(921) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 16 *Mei* 1855.

BATAVIA.

Niet zeldzaam is het dat men de grootste verwachting koestert omtrent iets wat gebeuren moet, hetwelk men zich reeds vooraf voor den geest tracht te halen, doch dat de werkelijkheid niet ten volle aan die verwachting voldoet. Wie gisteren den schouwburg alhier bezocht en de voorstelling ter benefice van Miss *Hayes* bijgewoond heeft, zal het moeten getuigen dat die verwachting integendeel ook wel eens verre overtroffen kan worden, want hoe gespannen zij ook was, Miss *Hayes* heeft, indien het mogelijk ware, al hare vroegere voorstellingen ter dezer plaatse in de schaduw gesteld en werkelijk de bewondering over hare onnavolgbare talenten ten toppunt doen stijgen.

Wie zal het wagen dien zoo genotvollen, te Batavia nooit beleefden avond van gisteren te schetsen, wie kan, wie mag het op het papier teruggeven wat hij zag, hoorde en gevoelde? Neen, daartoe is ons vermogen te nietig, te gering en allen, allen, die in den schouwburg aanwezig waren, zullen het gewis met ons beamen, dat het geven dier schets tot de onmogelijkheid behoort.

Wij brengen eene opregte hulde toe aan allen zonder onderscheid, die medewerkten om ons dat genot te verschaffen. Voortreffelijk was de uitvoering der Ouverture van *Anna van Geierstein* en getuigde van het schoone talent van denzelfs compositeur, de heer *Lavenu*, — het koor, door de leden der liedertafel *Aurora* gezongen, boeide te regt een ieders aandacht en verwierf de luidste toejuiching, — de Solo op de viool door onzen jeugdigen stadgenoot, de heer *O*...., met accompagnement op de piano van den verdienstelijken heer *R*...., zoo meesterlijk, zoo krachtig en kernachtig voorgedragen, — dat alles — zelfs Miss *Hayes* onovertreffelijk kunstvermogen in haren schitterenden zang bij het voordragen der Cavatine du Prophète *Ah! mon fils!* en der Iersche ballades *Kathleen Mavourneen* en *Coming thro' the Rye*, dat alles — men vergeve het ons dat wij hier naar ons gemoed spreken, — verdween voor een oogenblik uit ons geheugen, toen, na eene korte pauze, de gordijn weder opging en zij, de nooit te hoog gevierde kunstenares, daar voor ons stond, omringd door de leden der liedertafel en uit hare ruime borst de eerste toonen klonken van ons geliefkoosd volkslied: *Wien Neêrlands bloed in d'ad'ren vloeit.* Onvergetelijk blijft ons de indruk, die het op ons maakte, toen het publiek bij den aanhef als één man opstond en die zoo

---

door een testament, dat thans omtrent vier weken oud is, in eigendom vermaakt aan signora Giulietta Cornelli.

»Een testament!» riep Fret luidkeels, en wendde zich tot mij, terwijl zijne kleine, grijze oogen van heimelijke vreugde glinsterden, »Heb ik het u niet vooraf gezegd?»

»Ja, mijnheer Fret, gij hebt het goed geraden;» sprak de pleitbezorger der dame, Welligt zult gij mij wel willen veroorloven het testament voor te lezen. Maar vooraf,» voegde hij er bedachtzaam bij, terwijl hij een gouden bril uit een eurokijnen brillenhuisje nam, »moet ik de heeren opmerkzaam er op maken, dat de erfgename, uit een gevoel van teederheid en medelijden met den toestand der weduwe, aan deze eene toereikende lijfrente bij voorbeeld vijf honderd pond sterling 's jaars, gedurende haar geheele leven wil bemaken.»

»Wil zij dat waarlijk doen?» riep Fret, zich houdende als of hij verrukt daarover was. »Ik bid u, mevrouw, herhaal gij zelve die belofte; want ik kan het naauwelijks gelooven.»

»'t Is mijn vast besluit,» sprak Giulietta Cornelli deftig.

»Heerlijk, kostelijk!» riep Fret, en 't ontbrak er nog maar aan dat hij van louter vreugde in de hoogte sprong. »Ik wenschte wel dat ik mijn leven lang zaakwaarnemer van eene zoo groote dame mogt zijn!»

De heer Richards scheen niet bijzonder gesticht te zijn door de vreugde van Fret, want hij kende dezen te goed om niet te vermoeden dat daar achter iets ergers stak. Wilt gij nu de goedheid hebben thans het testament voor te lezen? sprak hij tot Quillet.

Dit gebeurde. Het authentieke stuk maakte in wettelijk voorgeschrevene, onwéérsprekelijke vormen alle roerende en onroerende goederen van den erflater aan Giulietta Cornelli,— naar het scheen eene geborene onderdane van Zijne Majesteit, ofschoon van buitenlandsche afkomst en opvoeding.

»Een heerlijk document,» merkte Fret aan, en nam mij daarmede het woord uit den mond, »'t is een fraai stuk, vooral voor een practisijn ten platten lande. Gij hebt daarmede zeker wel den een of anderen jongen zaakwaarnemer pleizier gedaan, door het hem als model te laten afschrijven.»

»Wel zeker,» antwoordde Richards eenigzins spijtig. Natuurlijk, natuurlijk,» hernam Fret, »De klaarheid en bondigheid van zulk een stuk....»

»Kom, kom, mijnheer Fret,» dus viel ik hem in de rede; » gij hebt nu lang genoeg geschertst. — Wij zullen gaauw een einde maken aan de grap!»

»Grap!» riepen de drie toehoorders van de tegenpartij verwonderd en getroffen uit.

»Ja, een grap!» riep Fret nog altoos hartelijk lagchende. »Mijn lieve mijnheer Richards, al wat hier gebeurt is inderdaad een zoo komieke klucht als ooit op eenig tooneel is vertoond, en de hoofdrol daarin speelt de schoone dame, met welke wij ons hier in gezelschap bevinden. Mijnheer Richards en gij mijnheer Quillet, wilt ge mij wel veroorloven aan te merken dat dit uitmuntend stuk maar een enkele fout heeft; 't is maar een kleine fout.»

»Een fout? Hoe meent ge dat?» was de vraag der tegenpartij.

»Ja,» antwoordde Fret, schijnbaar meesmuilende, »'t is maar jammer dat er zoo veel scherpzinnigheid om niets is besteed aan zulk een gewigtig stuk. De brave heer, die dat stuk onderteekende, bezat op dat oogenblik geen eigendom meer om daarover te beschikken.»

Hoe meent ge dat?»

(*Wordt vervolgd.*)

schoone woorden van onzen grijzen volksdichter Tollens met een onschetsbaar gevoel der lippen eener vreemdelinge ontvloeiden op eene wijze, die aller harten aan haar deed hangen en tegelijk weemoed en geestdrift in dezelven opwekte. Ja, zij, hoe vreemd haar onze taal ook moge zijn, zij bewees het in dien stond, dat zij innig gevoelde wat zij zong, dat de kracht van ieder woord haar niet vreemd was gebleven en voorzeker geen ingeborene, hoe vol geestdrift ook voor haar vaderland bezield, kan ons Tollens verhevene denkbeelden in dit lied schooner, treffender, indrukwekkender terug geven, als zij, de dochter van het *groene Erin*.

Geen wonder dan ook dat het *bis*, het *da capo* uit aller monden daverend door de zaal klonk; geen wonder, dat, toen de voortreffelijke kunstenares daarop het 2de couplet van dat lied, als het ware nog schooner, nog gevoelvoller herhaalde, aan het gejuich en de toejuichingen schier geen einde kwam, dat haar een bloemregen overstelpte, dan voor hare kunst zijn al die vergankelijke dankoffers te nietig — te stoffelijk, — in haar zelven alleen kan zij de belooning vinden, voor al de geestdrift die zij in ons opwekte en uit de volheid van ons gemoed roepen wij haar toe:

Wat kan, o HAYES! ooit uw kunstvermogen loonen
Als ge aller ademtogt, als ge aller blikken boeit,
Wen, met een Englengalm, in *nooit* gehoorde toonen,
Het, Neêrland heilig lied U van de lippen vloeit.

Onder dien indruk woonden wij het tweede gedeelte der voorstelling nog bij, en daarin, ook in het door haar voorgedragene uit *La Somnambula* was en bleef zij de onovertreffelijke Miss *Hayes*, de edele, door zang en gebaarden ieder in verrukking brengende kunstenares, wier laatste melodieuse toonen ons nog in de ooren klinken, wier spel ons nog immer voor den geest zweeft, wier gevoelvolle voordragt, ook dan, wanneer in andere oorden haar den hoogsten lof zal worden toegezwaaid, ons Nederlandsche oosterlingen onvergeetbaar zal blijven.

Dan voor allen was het genot van dien avond, bij het vallen der gordijn nog niet vervlogen. De liedertafel *Aurora* en het corps muzikanten togen op weg en bragten haar aan de woning, waarin zij haar intrek genomen heeft, eene luisterrijke serenade, afwisselend in zang en muzijk, welk huldebewijs blijkbaar door haar met het diepste gevoel werd aangenomen. Wij waren er getuige van met welk eene zedige lieftalligheid zij ieder die daaraan deel nam, erkentelijk de hand drukte, de gelukwenschen aannam, waarvan ieders gemoed overvloeide, zigtbaar geroerd en als in hooger sferen zwevende, luisterde naar de toonen van dat huldebewijs. Vergissen wij ons niet, dan heeft de avond van 18 Mei voor de voortreffelijke vrouw een lauwerkroon gevlochten, die ook voor haar gevoel even onverwelkbaar zal zijn, als de gedachte aan haar onuitwischbaar in ons binnenste geprent zal blijven.

Onder het schrijven dezes vernemen wij, dat wij aanstaanden Maandag weder het genoegen zullen hebben Miss *Hayes* te hooren, in eene benifice voor de Fransche Artisten, waaraan de waardige Cantatrice hare medewerking schenkt, en wij waardeeren het hoog in haar dat zij ook hen, die, — wij erkennen het gaarne, — zoo vele pogingen hebben aangewend om hare voorstellingen op te luisteren, als kunstenares de zusterlijke hand toereikt.

— Op den 17 dezer is ter reede alhier aangekomen het Nederlandsch koopvaardijschip *Maria Magdalena*, kapitein *J. M. van der Veen*, aan boord van welken bodem zich bevond een detachement suppletietroepen onder het bevel van den van verlof naar Nederland terugkeerenden majoor der artillerie *R. J. Kellermen*, medegeleiders de 2 luitenant van dat wapen, *W. A. van Son* en de officieren van gezondheid 3 klasse *H. J. Alken* en *W. S. Cramer*, hebbende de eerste zijne studien op de militaire akademie te Breda en de laatsten de hunne aan de militaire geneeskundige school te Utrecht volbragt. Het detachement, sterk 106 onderofficieren en manschappen, meest allen afkomstig van het leger in Nederland, met uitzondering van eenigen, die reeds in Indie gediend hadden, maar naar het moederland waren teruggekeerd, was reeds den 6 December a. p. te Hellevoetsluis ingescheept doch weder en wind hadden het uitloopen voor 16 Januarij j. l. belet. Een man was ter dier plaatse gedeserteerd, terwijl drie anderen gedurende de reis waren overleden.

In weerwil van den langen duur der reis liet de staat der gezondheid van het detachement niets te wenschen overig, waarvan de schoone houding dier troepen bij de ontscheping en hun marsch naar Weltevreden ten volle getuigden.

— Eenige dagen geleden is alhier van Sydney aangekomen en in het Hotel der Nederlanden afgestapt de ten gunstigste bekende portret en landschapschilder, de Heer P. Nuyts, van de Vlaamsche school en Belg van geboorte. De Sydney Morning Herald van 30 Mei 1854 en 27 Januarij 1855 gewaagt met den meesten lof over de treffende en voortreffelijke wijze der uitoefening zijner kunst en, zooals wij vernemen zal die heer ook ter dezer plaatse met dat doel eenigen tijd verblijven.

NEDERLAND.

Leeuwarden, 22 Febr. Een aan het friessche volkskarakter zoo eigen winterfeest, natuurlijk eene hardrijderij op schaatsen door mannen en vrouwen, om door de alhier gevestigde ijsklub uitgeloofde prijzen, heeft heden, onder begunstiging van gewenscht weder, te dezer stede plaats gevonden. Een 27tal paren, allen in Friesland te huis behoorende, dongen om den palm der overwinning, die, langen tijd betwist, eindelijk op de schitterendste wijze werd behaald door *Jacob Klazes Schoutstra* en zijne zuster *Gerbrig Klazes Schoutstra*, beide van Sybrandaburen, aan wien de prijs groot *f* 150, en door *Klaas Edsers Westra* en zijne zuster *Hinke Edsers Westra*, beide van Hardegaryp, aan wien de premie ad *f* 50 ten deel viel. Zelden vond eene hardrijderij plaats, waarbij met zooveel krachtsinspanning werd gewedijverd; zelden een feest, waarvan het geheel een zoo voldoend effekt opleverde; kortom, alles werkte zamen, dat ook deze hardrijderij weder een dier feesten was, wier wederga men te vergeefs buiten Friesland zoekt.

Hoorn, 25 Februarij. Gisteren werd hier in het huis van arrest overgebragt een gedetineerde uit het huis van correctie, die aldaar gepoogd heeft op eene boosaardige wijze brand te stichten. Onder het schaften wegsluipende, wist hij zich van eenige vonken, denkelijk uit den kagchel, meester te maken, die hij in eenig pluksel, dat er ook nog bij gevonden is, brandende hield, daarmede begaf hij zich op eene ledige slaapzaal, stak daar op eene geheime plaats den brand in een deken, stroozak, eenig hout en in nog ander ligt brandende stoffen. Door den damp, uit die zaal gekomen, opmerkzaam gemaakt, werd dit niet te voorziene en onberekenbare onheil nog tijdig door den wakkeren heer kommandant, met behulp van den heer adjunct en eenige bewaarders, afgewend. Gelukkig, dat nog geen buitenlucht bij de brandende voorwerpen doorgedrongen was, anders had men de schroomelijkste gevolgen te duchten gehad bij eene bevolking van ruim 750 zielen. De booswicht schijnt nog een jong persoon en is reeds bij herhaling gestraft.

's Gravenhage, 8 Maart. De generaal *Nepveu* begeeft zich op last des konings naar St. Petersburg, om den nieuwen czaar het rouwbeklag van ons hof aan te bieden.

— De tijdingen wegens de overstroomingen der rivieren zijn steeds onrustbarend en zeer droevig. Talrijke woningen, vee en vele personen zijn door het water vernield en medegesleept. Duizenden hebben alles wat zij bezaten verloren.

ENGELAND.

Men leest in een dagblad: Op een onlangs plaats gehad hebbend bal bragt eene dame, die voor zeer geestig doorgaat, de volgende toast uit:

»Aan de oude vrijers! mogen zij eeuwig slapen op een bed met spelden bestoken, zitten op een stoel zonder leuning, uit een houten schotel eten en tot het einde der dagen hun eigen kok zijn.''

Deze dame schijnt bijzonder op de oude vrijers gebeten te zijn. Het verhaal zegt niet of zij getrouwd of ongetrouwd is. In het laatste geval, moet zij al zeer rijp zijn en valt de banvloek door haar over de oude vrijers uitgesproken, ligt te begrijpen.

Portsmouth, 3 Maart. De toebereidselen voor de expeditie naar de Oostzee worden hier met den meesten ijver voortgezet. Dag en nacht, zelfs des Zondags, wordt er in de havens en tuighuizen gewerkt, dewijl men alles voor den 13 Maart gereed wil hebben, zijnde de dag voor het vertrek der vloot bepaald.

Londen, 5 Maart. De *Globe* zegt, dat de opening der vredesonderhandelingen te Weenen uitgesteld is, alzoo prins *Gortschakoff* en de heer *von Tetoff* nieuwe volmagten moeten inwachten.

— Het oorspronkelijk handschrift van het »Kasteel van Kenilworth'' van sir *Walter Scott*, is heden voor 41 pd. sterl. aan het Britsche museum verkocht. De laatste eigenaar had er slechts 16 pd. st. voor betaald.

— Men leest in de *Morning Post* van den 7 Maart: De dood van keizer *Nikolaas* is eene gebeurtenis, die Engeland en gansch Europa met eene godsdienstige vreeze moet bezielen. Te midden van zijne militaire loopbaan werd de magtige Pharao van het Noorden, wiens hart tegen het overige gedeelte van Europa verstaald was, door de hand des doods tot staan gebragt.

Keizer *Nikolaas* was de voornaamste oorzaak des oorlogs, die de Levant verwoest; zijne heerschzucht lag er den grondslag toe; zijne inbreuken op de regten van het Turksche rijk, deden Frankrijk en Engeland naar de wapenen grijpen.

Verre zij van mij de gedachte van in het inwendige van het paleis des Russischen keizers door te dringen; onbewust is het mij welke de staatkunde van den tegenwoordigen keizer zal zijn, maar ik hoop, dat zij even zoo verschillen moge van die zijns vaders, als de staatkunde van *Alexander I* verschilde van die van *Paul*.

Dan, indien de nieuwe opperheerscher den weg zijns vaders wil vervolgen, zal hij in Engeland een land vinden, dat, in weerwil der door den winter aan zijn leger geslagene rampen, bloeijende geldmiddelen, een uitgebreiden handel, een ontembaren moed en den vasten wil bezit om te strijden voor de regten en vrijheid van Europa.

— In de zitting van het huis der gemeente op den 6 Maart, heeft lord *Palmerston* verklaard, dat het de bedoeling is der regering, dat de medaille van de Krim aan hen, die er regt op hebben, al de voordeelen zal doen erlangen, die uit twee jaren dienstlijd voortvloeijen.

FRANKRIJK.

Parijs, 27 Febr. Een voornaam persoon, men raadt ligt wie, onlangs uit de Levant terug gekomen, hangt een droevig tafereel op van Turkije en Constantinopel. Volgens hem zijn de provincien van het Ottomanische rijk niet zoo veel waard als de ellendigste streken van Neder-Bretagne en de Sologne. Constantinopel is een stad van slijk, bestraat met krengen. Eindelijk is de Sultan, die naauwelijks 30 jaren telt, reeds een grijsaard, die niet meer op zijne beenen kan staan, en wat de Turken betreft, deze zeggen, dat zij zonder ons de Russen reeds uitgeroeid en Sebastopol genomen zouden hebben.

— Een voornaam Engelschman, lord *Castelborough*, is ll. Zaturdag Lyon doorgetrokken, komende uit de Krim, werwaarts hij tot uitspanning een togtje gedaan had. Gedurende zijn verblijf op het tooneel des oorlogs heeft hij dapper mede gevochten en deel nemende in een der gevechten van de Bergschotten een kogel in de zijde gekregen. Lord *Castelborough* keert nu om zijne gezondheid te herstellen naar zijn vaderland terug, doch, naar men zegt, met het stellige voornemen om zoodra hij genezen is weder naar de Levant te gaan.

— Men verzekert dat het leger van Parijs een nieuwe regeling ondergaan en het leger van het Oosten genoemd worden zal. Indien de deswege verspreide bijzonderheden naauwkeurig zijn, zal het bestaan uit acht divisien, namelijk vijf infanterie, waarvan vier te Parijs en een te Metz en Straatsburg en drie cavallerie, verdeeld tusschen de departementen van de Maas, Moselle, Meurthe, Boven en Beneden Rijn. De maarschalk *Magnan* zou over dit leger, waarvan het hoofdkwartier te Parijs gevestigd blijft, het opperbevel voeren en hetzelve 50,000 infanterie, 7 à 8000 cavallerie, 16 batterijen en een geevenredigd aantal genietroepen tellen.

Naarvolgens de *Courier de Lyon*, heeft de eerste divisie van het leger van Lyon, bestaande uit vijf infanterie regementen, twee batterijen en een compagnie der genie last gekregen om te vertrekken. Zij zal de 10de divisie van het leger van de Levant uitmaken.

De 2de divisie van het kamp van Salthonay zal de 11de divisie van dat leger worden. Twee regimenten, het 9de en 23ste van het leger van Parijs zullen daarvan een deel uitmaken en zijn gereed op marsch te gaan. De cavallerie van het Levantsche leger zal versterkt worden met de 2de en 3de regimenten Afrikaansche jagers te paard, die in Algerie door twee regimenten jagers te paard uit Frankrijk vervangen zullen worden.

De *Lausanner Courant* berigt dat het 2de legioen vreemdelingen in dienst van Frankrijk bijna voltallig is.

— Zie hier een bewijs, dat men ook van vreugde sterven kan. Eene arme vrouw, genaamd *Stéphanie D.....*, wonende te Rueil (Seine et Oise) vernam, na langen tijd met de grootste ontberingen te worstelen gehad te hebben, dat haar eene zeer belangrijke erfenis ten deel was gevallen. In den beginne sloeg zij niet veel geloof aan dat berigt en niet zonder zeker gevoel van twijfel en wantrouwen, teekende zij de stukken, die haar tot dat einde werden voorgelegd. Na de vervulling van alle gebruikelijke formaliteiten, werd zij bij den notaris *Gauthier* te Nanterre geroepen, die haar het bedrag der erfenis ter hand stelde. De straat van den spoorweg doorgaande, begon zij de bankbilletten in hare brieventasch vervat na te tellen, doch eensklaps werd zij door eene beroerte getroffen en stortte op den grond neder. Men haastte zich om haar op te helpen en in een naburig huis te brengen, dan zij bezweek, in weerwil der haar ten spoedigste toegebragte geneeskundige hulp, binnen weinige oogenblikken.

Parijs, 8 Maart. Uit de Krim zijn tijdingen aangebragt, die eene nieuwe overwinning behelzen. Er is hier geen sprake van uitvallen der Russen, maar wij zijn weder in den nacht van den 23/24 Februarij aanvallender wijze te werk gegaan, en hebben de aardewerken en redouten aangetast, welke den toren Malakoff verdedigen, die na een zeer levendig gevecht in onze handen zijn gevallen. Deze toren is een der voornaamste buitenwerken van Sebastopol, bestrijkt de militaire haven, stad en het dok, en men kan van daar het overschot der Russische vloot het zeer warm maken. Hieruit kan men het gewigt dezer overwinning beoordeelen en de bijzonderheden van dit gevecht zijn, voor zoo zerre zij bekend zijn geworden, de volgende:

De brigade van den generaal *Monnet* deed den aanval. Zonder een schot te doen, trokken onze troepen op de voor de redouten geschaarde Russische bataillons aan en stonden het vuur uit zoo wel der Russische artillerie als dat der infanterie, welke deze werken, die zoo als men weet geheel nieuw zijn, verdedigden. Eerst na de losbarsting van al die vuurmonden, wierpen onze soldaten zich met de bajonet op de Russen, om de redouten in te stormen, hetwelk met eene buitengewone vlugheid plaats greep. Eenmaal meester van de versterkingen des vijands, zoo werden zij tot op den grond toe geslecht, doch onder die werkzaamheid hadden onze manschappen veel te lijden van het vuur uit de stad, waardoor een honderdtal hunner buiten gevecht zijn gesteld.

— Onder de verschillende tijdingen uit de Krim leest men ook de volgende regels in de *Courrier van Marseille*.

Het nieuws van den dag is de ontworpen aanval tegen de Russen, wier magt op de hoogte van Balaclava dagelijks vermeerdert. Er gaat geen dag voorbij of de vijand doet verkenningen naar dien kant, en een onzer spions verzekert dat daarbij altijd een der grootbertogen tegenwoordig is. De aanval, die hier bedoeld wordt, is slechts tot dus verre uitgesteld, uithoofde der noodzakelijkheid tot het doen eener sterke verkenning van onzen kant, om niet in de Russische hinderlagen te vallen en geene verkeerde punten aan te tasten.

De belegeringswerken zijn voleindigd. Al het geschut der Engelschen is in batterij gesteld en hunne kruidhuizen zijn voldoende van krijgsbehoeften voorzien. Wij moeten bekennen dat onze dappere bondgenooten een zwaar werk te verrigten hadden, doch met de hulp die wij hen verleend hebben, zijn zij het gelukkig te boven gekomen.

Indien de Russische projectielen door ons benuttigd konden worden, zouden wij zooveel moeite niet gehad hebben; men kan het zich niet voorstellen, welk eene ontzaggelijke hoeveelheid bommen en kogels Sebastopol naar onze loopgraven heeft uitgebraakt en wij hebben reeds meer dan 15 000 tonnen daarvan opgeraapt, doch jammer genoeg, hun caliber past niet in ons geschut, waardoor wij het genoegen moeten missen den Russen hunne eigen geschenken terug te zenden.

Het vuur der Fransche batterijen begint in Sebastopol veel verwoesting te veroorzaken. Gisteren zag ik vele huizen, waarop onze bommen waren neergekomen; zij zagen er uit als of zij door een brand vernield waren geworden.

— Naar men verneemt wordt er met den meesten ijver gewerkt aan de hospitalen, die te Constantinopel door de Turksche regering aan de verbondenen zijn afgestaan. Zij worden gereed gemaakt om de gekwetsten op te nemen, die uit de Krim zullen komen, indien daar een ernstig gevecht zal plaats hebben, hetwelk men gelooft dat in het begin van Maart het geval zal zijn.

DUITSCHLAND.

Volgens berigten uit Weenen, worden daar de noodige maatregelen genomen tot het binnen weinige weken zamenstellen van een nieuw legercorps uit de 4de bataillons van de infanterie regimenten, zullende de bestemming van dat corps zijn om, in het geval de oorlog uitbreekt, de hoofdstad te dekken. Een prins van de keizerlijke familie zal er het bevel overvoeren.

Bremen, 28 Febr. In dezen vrijstaat worden de noodige toebereidselen gemaakt om het militaire contingent op voet van oorlog te brengen. Ten gevolge eener vroegere militaire overeenkomst, vormden de contingenten der drie Hanzeesteden met dat van Oldenburg te

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 19 Mei 1855. No. 40.

zamen eene brigade van het 10 legercorps, dat onder het bevel staat van een Oldenburgsch generaal. Eenige jaren geleden hebben Hamburg en Lubeck zich aan die militaire vereeniging onttrokken, terwijl het Breemsche contingent met dat van Oldenburg vereenigd is gebleven.

Weenen, 2 Maart. De keizer heeft heden prins *Gortschakoff* in bijzonder gehoor ontvangen, om hem zijn rouwbeklag ter zake van het overlijden van keizer *Nikolaas* aan te bieden, zullende overmorgen Z. K. H. aartshertog *Wilhelm* naar St. Petersburg vertrekken om hetzelve namens den keizer en de keizerin over te brengen.

— Een dagorder des keizes, van 4 Maart, houdt in dat uit erkentelijkheid voor de diensten door keizer *Nikolaas* in een tijd van beproeving en ongeluk met de meeste edelmoedigheid bewezen, het regiment curassiers van dien keizer, deszelfs naam voor altijd zal behouden als een eeuwigdurend aandenken voor het Oostenrijksche leger.

— De keizer heeft eigenhandig een brief geschreven aan den koning van Sardinie, waarin hij, zoo in zijn naam als in dien der keizerin zijne deelneming betuigt over de droevige verliezen, die de koning *Victor-Emanuel* geleden heeft. Men zegt dat die brief een zeker staatkundig gewigt heeft, dewijl daarin de wensch wordt uitgedrukt, dat de verhouding tusschen Oostenrijk en Sardinie weldra het vriendschappelijk karacter mogt herkrijgen, hetwelk zij vroeger bezat.

— Men leest in de *Precis historiques* van 15 Febr.

Men vermeent op den 20 Julij 1854 te Marburg in Hessen het gebeente van de heilige *Elisabeth* van Hongarije, hertogin van Thuringen, in 1231 overleden, gevonden te hebben. Van die omstandigheid is een proces-verbaal opgemaakt. Al de personen, ter plaatse tegenwoordig, waren protestanten, doch de naauwkeurigheid der opmaking van dat proces-verbaal toont aan, dat zij die ontdekking als eene zeer ernstige en gewigtige zaak beschouwd hebben. Men voegt er zelfs bij, *dat het gebeénte der heilige een' glans verspreidde als dien van cristal*. De vermaarde schrijver der geschiedenis van de heilige *Elisabeth*, de graaf van *Montalembert*, vermeende dat de landgraaf *Philip* van Hessen vroeger het gebeente dier heilige weder had doen begraven, doch het is sedert gebleken, dat de ridders der Teutonische orde zulks gedaan hadden.

— Graaf *Russell* is den 5 Maart te Weenen aangekomen. Naar men zegt heeft die staatsman, gelijk ook de Fransche gezant, een gelijkluidende nota in handen, die zij aan de conferentie te Weenen zullen onderwerpen. In dat stuk worden al de onderhandelingen die in de laatste drie maanden hebben plaats gehad, kortelijk aangeroerd en de door Rusland geopperde bedenkingen wederlegd. Volgens de *Frankforter Courant* zal dit stuk bij de opening der conferentie aan prins *Gortschakoff* overhandigd en hem afgevraagd worden, dat Rusland zich stellig verklaart of het de uitlegging der vier punten van waarborg, zooals die door de vereenigde mogendheden begrepen wordt, aanneemt. In die courant wordt, wat het derde punt betreft, gezegd, dat zoo lang Rusland eene versterkte plaats bezit als Sebastopol, de Westersche mogendheden verpligt zullen zijn eene vloot in de Zwarte zee aan te houden en gevolgelijk een dergelijke vrede, geen werkelijke zoude zijn, maar slechts een wapenstilstand. Rusland zal derhalve moeten toestemmen om Sebastopol in een handelshaven te herscheppen, met andere woorden, de versterkingen dier stad af te breken. In allen geval zullen de conferentien tot een bepaald tijdstip beperkt worden, dat den duur van vijftien dagen niet zal mogen overschrijden.

De laatste der aankomende plenipotentiarissen zal de vertegenwoordiger van Turkye zijn, want men verzekert dat *Fuad Effendi* eerst in de volgende week te Weenen zal aankomen, doch voorzien van de uitgebreidste volmagt. Volgens de *Breslausche Courant*, hebben de voorbereidende onderhandelingen, met het doel om de punten van waarborg naauwkeurig te beschrijven, den 2 Maart moeten beginnen. Zij worden als zeer gewigtig en verpligtend beschouwd, want er wordt protocol van opgemaakt, hetwelk aan Pruissen zal worden medegedeeld, met vrijlating aan dien staat om voor de opening der werkelijke conferentien, die den 10 Maart zullen beginnen, tot deszelfs inhoud toe te treden.

Weenen, 5 Maart. De keizerin is heden in den achtermiddag van eene prinses bevallen, gelijk ook de aartshertogin *Elisabeth* van een prins.

Weenen, 6 Maart. Ter gelegenheid der gelukkige bevalling van H. M. de keizerin, heeft de keizer amnestie verleend van alle door den burgerlijken regter geslagene vonnissen in zake van verzet tegen de openbare magt en oproer.

— De hertog van Mecklenburg en de groothertogin *Catharina* zijn van Neustrelitz naar Ruslands hoofdstad vertrokken.

— De geestelijke kwestie in het groothertogdom Baden treedt een nieuw tijdperk in. De regering heeft besloten zich aan de voorloopige schikking, zoo als die met Rome gesloten is, te houden en af te wachten dat er tusschen Oostenrijk en het Pauselijke hof een concordaat geteekend zal worden, om voor de Catholieke kerk in het groothertogdom dezelfde voorwaarden te erlangen, welke voor die kerk in Oostenrijk verworven zullen worden. Wanneer een zoodanig concordaat gesloten zal worden is echter nog niet bekend. In afwachting hiervan worden er geene vaste pastoors voor de openvallende parochien benoemd, maar slechts vicarissen, die een en een halve gulden daags genieten.

Weenen, 7 Maart. Men merkt hier op dat de Fransche militaire gezant, de generaal *de Létang*, herhaaldelijk bij den keizer in particulier gehoor wordt toegelaten. De zamenkomsten tusschen dien generaal en den baron *von Hess* vermenigvuldigen insgelijks. Men vermeent ook, naarvolgens het laatste door den generaal *van Crenneville* van Parijs verzonden verslag, te weten, dat de punten der militaire overeenkomst met Frankrijk thans bepaald zijn en de beide souvereinen dezelve eerstdaags zullen teekenen.

— Prins *Gortschakoff* heeft gisteren aan graaf *Buol* medegedeeld, dat hij nieuwe volmagten voor de vredesonderhandelingen ontvangen heeft.

— In de Postcourant, 5 Maart, komt onder de rubriek Berlijn het volgende voor.

In de depêche, vrijdag alhier aangekomen en waarin het overlijden des keizers van Rusland wordt medegedeeld, komen eenige woorden voor, die men, welvoegelijkheidshalve, in de officiëele bekendmaking heeft weggelaten. Het waren die woorden, welke de keizer op zijn sterfbed in het fransch had uitgesproken en die aldus begonnen: *Dites a mon frère Fritz* (zeg aan mijn broeder Frits). De keizer bedankte onzen koning voor zijne vriendschap en getrouwheid en bad hem dezelfde gevoelens te blijven aankleven. Een der meest ontroerendste tooneelen, die hier ten gevolge van het overlijden des keizers *Nikolaas*, hebben plaats gehad, was de lijkdienst in de kapel van het Russisch gezantschap in deze hoofdstad volgens de voorschriften der Russische kerk gevierd. De groothertogin *Olga* woonde, geheel in het zwart gekleed, met den kroonprins van Wurtemberg, den koning van Pruissen en al de prinsen en prinsessen der koninklijke familie die plegtigheid bij. Toen de liturgie geëindigd was en de zegeningen des hemels over den doode waren afgesmeekt, doofden de geestelijken de kaarsen uit en de groothertogin *Olga*, die tot dus verre bleek en onbewegelijk daar bijstond, doofde insgelijks, zooals zulks bij de Grieksche eeredienst is voorgeschreven, die, welke zij in handen had uit en viel daarna snikkende in de armen der koningin.

Weenen, 8 Maart. Algemeen was men hier verwonderd over de zoo vaste overtuiging des keizers omtrent het herstel van den vrede. Dat geheimzinnige is thans echter opgelost, want het schijnt dat keizer *Nikolaas* hem door prins *Gortschakoff* zijn levendig verlangen om den vrede, naarvolgens de door de verbondenen op den voorgrond gestelde voorwaarden te sluiten, had doen te kennen geven, doch tevens daarbij verzocht, dat de Oostenrijksche monarch niet zou aandringen op de zoodanigen, welke hij niet kon aannemen, zonder zich in de oogen zijns volks te verlagen.

— De heer *von Bismarck*, Pruissisch gezant te Frankfort, heeft onlangs aan den Oostenrijkschen gezant terzelfder plaatse doen weten, dat hij het voornemen had de bondsvergadering te verzoeken de verklaring te willen afleggen, dat de militaire toebereidselen, waartoe zij in de laatste dagen besloten heeft, gerigt zijn tegen alle gebeurtenissen, alsmede dat de Bond de geheele bewapening van Mentz en andere bondvestingen gelastte.

De Oostenrijksche gezant heeft niet geaarzeld deze beide voorstellen op het stelligste van de hand te wijzen en geantwoord, dat die militaire toebereidselen eenig en alleen gemaakt werden met het oog op den staat van zaken, die uit het Oostenrijksch en Pruissisch tractaat van 20 April kan voortvloeijen, namelijk tegen Rusland, en om te handelen naar dien kant, waar dat rijk zou kunnen bedreigen, terwijl zich van een anderen kant geen het minste gevaar aanboodt en dat, indien, in weerwil hiervan, de Bond tot zoodanige beslissingen mogt overgaan, Oostenrijk de gansche verantwoordelijkheid dier valsche stelling aan Pruissen zou overlaten. Daarenboven heeft de Oostenrijksche regering aan al hare agenten in Duitschland eene circulaire doen afgaan, waarin zij zich op dezelfde wijze over dit dubbel voorstel uitdrukt.

— Tot dus verre heeft Pruissen nog niet besloten een bijzonder gevolmagtigde naar Weenen te zenden en men maakt daaruit op, dat de gewone gezant bij het Oostenrijksche hof, graaf *Arnim*, dat land zal vertegenwoordigen, in het geval dat de moeijelijkheden, die zich tot deszelfs toelating in de onderhandelingen over den vrede hebben voorgedaan, uit den weg geruimd kunnen worden.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 4 Maart. De Volksthing heeft met bijna algemeene stemmen, 87 tegen 7, het ontwerp van wijziging der constitutie van 1849 aangenomen. Dit ontwerp is daarop naar de Landsthing verzonden, die er thans over beraadslaagt met zeer veel kans van een gelijken uitslag. Er blijft vervolgens nog slechts over de derde of laatste goedkeuring door een buitengewonen Volksraad, om, volgens art. 101 der constitutie, de door de kamers aangenomene en door de kroon bekrachtigde veranderingen kracht van wet te doen verkrijgen. Dien ten gevolge zullen de algemeene verkiezingen na het sluiten der zittingen plaats hebben. De gewezene ministers *Bluhme*, *Spanech*, *Haussen* en *Bille* zijn voor een comité van den Volksthing geroepen om zich te verdedigen tegen de beschuldiging, van het budget zonder magtiging te hebben overschreden. Dat comité is het oude cabinet zeer vijandig en zal moeten beslissen of die gewezene ministers in staat van beschuldiging moeten worden gesteld.

Kopenhagen, 6 Maart De koning is ernstig ongesteld; de ziekteverschijnselen zijn zeer onrustbarend. De bulletins vermelden dat de hoest en koorts zeer hevig zijn. De zieke verkeert in een zeer onrustigen toestand.

Het comité van der Volksthing (tweede kamer) heeft besloten, de door het laatste ministerie onwettig geopende credieten tot vermeerdering der uitgaven van de gewapende magt te land en ter zee niet goed te keuren. De ex-ministers zullen in staat van beschuldiging gesteld worden.

RUSLAND.

Men schrijft van de grenzen van Polen, dat de regimenten der Russische garde, thans in dat koningrijk gecantonneerd, nagenoeg 55000 man sterk zijn. Het hoofdkwartier is met den staf, onder het opperbevel van den groothertog troonopvolger, te Wilna gevestigd.

— De waarheid omtrent het gewigtige der positie van de vereenigde legers, begint in Rusland ingezien te worden, en uit St. Petersburg wordt hierover het volgende aan de *Ost Deutsche Post* geschreven:

De toestand der vereenigde legers in de Krim is niet zoo slecht als de Engelsche dagbladen dien willen doen voorkomen. Hunne magt beloopt 120.000 man. Van dag tot dag wordt de aanvoer van levensmiddelen gemakkelijker, vooral zijn de Franschen, die het grootste gedeelte dier legers uitmaken, van alles overvloedig voorzien. Daarenboven hebben de verbondenen het schoonste oorlogsmaterieel in de Krim bijeengebragt, dat men ooit aanschouwen kan. Ziedaar waarom men hier zoo ongerust is over het lot van Sebastopol, in weerwil van het vertrouwen, dat men ten toon spreidt.

De czaar is ten uiterste verbitterd op de hoofden van den staf, die in het vorige jaar verklaarden, dat eene ontscheping van meer dan 40.000 man in de Krim onmogelijk was en ten gevolge waarvan het leger aldaar op slechts een derde meer dan dat aantal is gebragt. Thans is ons leger 100.000 man sterk met eene voortreffelijke cavallerie, die men echter grootendeels uit gebrek aan fourrage en om de moeijelijkheid van in het onderhoud der beesten te voorzien, heeft moeten doen terugtrekken. Simferopol ligt op eenige dagen afstand van Sebastopol. Die afstand bestaat geheel uit zontachtige steppen met niet de minste groeikracht en men moet het water voor menschen en dieren medevoeren. Bijna 7000 trekpaarden zijn reeds op dien weg omgekomen en men bezigt thans ossen.

Het is dus niet mogelijk in de Krim een leger te velde te houden, indien men geen meester is van de zee en gelukt het den verbondenen de gemeenschap der Russen over land af te snijden, dan zal het lot van Sebastopol spoedig beslist zijn.

Dezelfde correspondent voegt hier bij:

Ongehoorde pogingen worden in het werk gesteld voor den veldtogt in de lente en men verwacht hier dagelijks buitengewone maatregelen. Gaarne laat men het beschermheerschap over de Vorstendommen aan Oostenrijk over, daar men overtuigd is, hetzelve spoedig te zullen kunnen hernemen, indien Ruslands magt staande blijft. Het voornaamste is de heerschappij over de Zwarte Zee; die heerschappij is de eerste oorzaak des oorlogs en men zal haar, het koste wat het wille, verdedigen. De Zwarte Zee verloren is alles verloren, de Zwarte Zee behouden blijft alles behouden, ziedaar de leus der Russische staatkunde.

— De tijdingen van Odessa loopen tot 13 Febr. De gouverneur generaal *Armenkoff* was naar Kischenoff ontboden om inzage te nemen van een rapport van prins *Mentchikoff*. Hij is den 11 teruggekomen en men verneemt dat de mededeelingen, die hij ontvangen heeft, betrekking hebben op eene ontscheping, die men voorziet dat van de zijde der vijanden in het midden van Febr. ondernomen worden en denkelijk te Odessa plaats hebben zal. Prins *Gortschakoff* heeft den gouverneur generaal gelast in dat geval, alle middelen van levensonderhoud, zoodra de vijandelijke vloot in het gezigt zal zijn, 25 wersten landwaarts in te doen vervoeren. Twee vijandelijke stoomschepen kruisen voor Odessa. Eenige dagen geleden kwam ons bestuur met de kommandanten dier schepen in aanraking over de vrije uitvaart van een Nederlandsch koopvaardijschip, dat door het ijs in onze havens was achtergebleven.

ZWITSERLAND.

De dagbladen en brieven van Tessino deelen mede, dat de bevolking ten hoogste opgewonden, zeer schandelijke buitensporigheden heeft begaan, en de toestand aldaar van dag tot dag eene zeer onwettige rigting neemt, waaraan zelfs de tegenwoordigheid van den bonds-commissaris, de heer *Bourgeois*, niets schijnt te kunnen verhelpen.

Te Lugano zijn de drukpersen en het verder materieel van twee dagbladen vernield en openlijk op de markt verbrand. De gemeenteraad dier stad heeft, om de orde en openbare rust te herstellen en het leven en de vrijheid der burgers te beschermen, de burgerwacht, onder het bevel van den luitenant-kolonel *Valadini* opgeroepen. Een raad, zich noemende *veiligheids raad*, heeft den bonds-kolonel *Luvini* het opperbevel over de volksmagt opgedragen en hem de heeren *Vicaro* en *Petrazzi*, vroegere leden van den staatsraad, toegevoegd.

De gemeenteraad van Bellinzona, thans de hoofdplaats van het canton, heeft in last gekregen, toebereidselen te maken tot het huisvesten van 400 man, reeds gedeeltelijk ter plaatse aanwezig, om des noods den grooten raad te ondersteunen. 400 andere manschappen zijn naar Faido gezonden.

Naarvolgens de laatste berigten, heeft de bonds-commissaris, kolonel *Bourgeois*, geëischt: 1°. dat de gewapende volksbenden van Bellinzona verwijderd werden en 2°. dat de noodige maatregelen genomen werden ter bescherming der leden zitting hebbende in den grooten raad en behoorende tot de oppositie. Als een uitvloeisel hiervan, heeft de staatsraad de verwijdering gelast van 300 man, die gewapend te Bellinzona gekomen waren en het in vrijheid stellen van den heer *Stoppano*, een der hoofden van de oppositie partij.

Ingezonden Stukken.

In den *Java-Bode* van den 16 dezer vinden wij onder het hoofd *Ingezondene Stukken* eene recensie op hetgeen voorkomt in de *Revue Britannique* van September 1854, tome XXIII, vertaald uit het engelsch: »Les astres et la terre, etc."

De recensent eindigt met de woorden: »De brochure van den schrijver mag in Engeland veel ophef maken »»fournissant des problèmes d'une haute importance"" doch bij sterrekundigen valt het te betwijfelen"

De opmerkingen van den recensent vinden wij onjuist en alzoo zijn besluit, een beroep op het oordeel van sterrekundigen, voorbarig.

De schrijver van »les astres et la terre" heeft op bladzijde 6 en 7 eenvoudig de afdwaling of aberratie van het licht beschreven.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum	Naar
Mei	14	Engelsch	Barque Nile	Hamsay.	Hongkong	15 April	Melbourne.
»	—	Amerikaansch	Gravina	E. Sprogen	Londen	6 Febr.	Shanghae.
»	16	Nederlandsch	Hector	J. M. Schoon.	Tjilatjap	10 Mei	Sumanap.
»	17	»	Catharina Geertruida	C. L. Kuand	Amsterdam	12 Jan.	Batavia.
»	—	»	Dankbaarheid	W. Pottman	Liverpool.	9 »	»
»	17	Nederlandsch	Henriette Geertruida.	P. Buys. Jr.	Rotterdam	17 »	»
»	—	»	Jeanette van Rotterdam	Visscher	Londen.	23 »	»

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Mei	16	Nederlandsch	bark	Generaal Baron van Geen.	G. Rotgans	Rotterdam.	16 Jan.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	»	»	Sara Alida Maria.	H. A. Tekelenburg	Amsterdam	25 »	B. Kopersmit en co.
»	—	Zweedsch	schip	Prins Carl	John Tarras	Calcutta		G. Suermondt en co.
»	17	Nederlandsch	bark	Maria Magdalena.	J. M. van der Veen.	Rotterdam.	16 »	C. Bahre en G. Kinder.
»	—	»	»	Staatraad van der Houven	F. Heymeriks	»	17 »	P. Landberg en Zoon.
»	19	Nederlandsch	»	Zes Gezusters.		Bushire.		Maclaine, Watson en co.
»	—	Nederl.Indisch	brik	Antoinette.		Macassar		Gezagvoerder.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Naar
Mei	17	Nederlandsch	bark	Laura en Adele.	T. J. Donema.	Amsterdam.
»	—	»	»	Vijf Gebroeders	P. Dekker.	Soerabaya.
»	19	Engelsch	schip	Abdul Medjid	D. Wilke.	Singapore.
»	—	Nederl.Indisch	bark	Aln er.	Sech Baharmoes	Samarang.
»	—	»	» schoen.	Apie Mass	Tan Insoey	Mumtok.
»	—	Z. M.	stooms.	Etna	luit. t/z. 1 k. Matthysen	Koerst. om de Oost.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Staatsraad van der Houven *	F. Heymeriks		P. Landberg en Zoon.
»	»	Machtilda Theodora.	D. Boelhouwer.	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	bark	Rabenhaupt *.	Reyken.		G. Suermondt en co.
»	»	Johanna Maria	A. Sissingh.	Nederland	»
»	»	Serius.	H. Mulder.	» via Soerabaya	»
»	schip	Delegentia.	Horneman.	Rotterdam	»
»	»	Marinus Willem.	P. van Duyn	Middelburg	Maclaine, Watson en co.
»	schip	Zaanstoom.	D. Hofker.	Samarang en Soerabaya	Tiedeman en van der Burg,
»	»	van Galen *	J. R. Smit.	Nederland.	»
»	»	Zeeland *	T. de Winter.	Samarang en Soerabaya	E. Moorman en co.
»	bark	Catharina	W. Calander.		Reynst en Vinju.
»	schip	Sara Alida Maria	H. A. Tekelenburg		Kopersmit en co.
»	bark	Resident van Son	F. C. Banditz.		»
»	schip	Ouderkerk aan den Amstel	D. H. Kramer.	Rotterdam.	»
»	bark	Joan Melchior Kemper	B. van der Plas.		»
»	schip	Twee Gebroeders	C. Vermey.	Rotterdam.	»
»	»	Azia. *.	C. Abrahams Jr.	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»	»	Palembang.	J. Hoekstra	»	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Generaal Baron van Geen	G. Rotgans.	Samarang.	»
»	»	Maria Magdalena *	J. M. van der Veen.	Nederland	C. Bahre en G Kinder.
»	»	Wilhelmina.	J. C. van der Zweep.	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
Nederl. Indisch	brak	Asa Dulla	Said Alhabassy		D. N. Buys en co.
» »	bark	Said Maskoor.	Hadjie Yoesoep.		»
» »	bark	Ellen	J C. Lebert.		John Pryce en co.
» »	bark	Al Osmanie *.	A. Lunel.	Samarang en Soerabaya.	Coulster.
» »	bark	Nawan Eljoesoor.	J. C. Monteiro.	Golf van Perzie	»
» »	»	Macassar.	Kemish	Macassar	Paine, Stricker en co.
Zweedsch	brik	Pylades *	A. Anderson	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
»	schip	Anna Charlotta *.	J. J. Brogren.	»	»
»	schip	Prins Carl.	John Tarras.	Stokholm.	G Suermondt en co.
Engelsch	bark	Syplh *.	W. Simpson	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
Amerikaansch.	bark	Lowell.	Knowls	Soerabaya.	Maclaine Watson en co.
»	brak	Ellen Noyes.	G. Moacom.		»
»	schip	Minstrel	Potter.	Singapore.	Paine, Stricker en co.
»	»	Challenge	J. Kenny		»
»	»	Snow Squall.	Gerrard.		Kreglinger, Dummler en co.
Bremer	brik	Canopus *	C. M. Buschman.	Melbourn	Bahre en Kinder.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	9	N. I.	kotter Krabbe	Mardam.	Pasoeroean.
»	—	»	bark Batavia	Said Alhadat.	Batavia.
»	—	»	schip Anna Seric.	Siad Satene.	»
»	—	»	bark Cecile.	Sech Soenkar.	Banjermass.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	8	N. I.	bark Hamadanie	Said Alhabassy.	Cheribon.
»	—	Eng.	schip Volante.	J. Love	Grissee.
»	9	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong.	Pasoeroean.
»	—	»	schoener Heatlie f.	Ko Tinglo.	Balie Amp.
»	10	»	bark Asad Dullah.	Moh. Kanang	Poelulaoet.
»	—	Ned.	Generaal Michiels.	D. de Wilde.	Samarang.
»	—	Bal.	Ida.	H. Ray	Balie Bad.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Jane Serena.	C. Brodie		Adam en co.
»	Julie	A. Couteron		van Eck en co.
»	Tagal.	J. F. H. Gobel		Ruyl, Cramer en co.
»	Echo.	D. Kuyper.		Schimmelpenninck en co.
»	Henrietta Cornelia.	W. L. Hartman.		»
Engelsch	Ottodini	J. Bosg.		Fraser Eaton en co.
Nederl. Indisch.	st. Padang	C. E. A. Persille		W Cores de Vries.
» »	kotter Krabbe.	Mardam.		Major Matzen en co.

Aangekomen schepen te *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	7	Ned.	schoener Argo.	Sech Muskatie.	Pekalongan.
»	—	N. I.	bark Banka	G. Schuit.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	10	N. I.	schoener Argo.	Sech Muskatie.	Batavia.
»	12	Ned.	schip Deligentia.	H. F. Horneman	Ned. v. Bat.

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	11	N. I.	brik Tartar.	Tan Eng Hok.	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Pekalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	7	N. I.	schip Oey Sinjo.	Kwee Samiang.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	7	N. I.	kotter Krabbe.	Mardam.	Soerabaya.
»	—	»	bark Paulina.	Pa Ardie	Sumanap.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	4	Ned.	schip Palembang	J. Hoekstra.	Amsterdam.
»	7	»	schip Oud. aan den Amstel.	D. H. Kramer.	»
»	8	N. I.	kotter Krabbe.	Mardam.	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Probolingo*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	6	Ned.	schip Henrietta Maria.	G. W. Bakker.	Soerabaya.
»	—	N. I.	bark Fatahool Haer	Said Alhadie	Sumbawa.

Vertrokken schepen van *Probolingo*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	4	Ned.	schip Laura en Adele.	F. J. Donema.	Nederland.

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	30	Z. M.	stooms. Soembing.	lt t/z. 1 k. T. Hansen.	Balie Bad.

Vertrokken schepen van *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	4	Z. M.	stooms. Soembing.	lt. t/z. 1 k. T. Hansen.	Balie Amp.

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	28	N. I.	kotter Paulina.	Pa Ardie	Pasoeroean.
»	30	»	schoener Almaskoor.	Sech Bahabassy.	Balie.
Mei	5	»	schoener Katjoong.	Pa Sarib.	Soerabaya.
»	—	»	bark Alnoer. Salim	Oedin	»

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	3	N. I.	kotter Paulina.	Pa Ardie.	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	10	Ned.	bark Hector.	Schoon.	Sumanap.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark *Azia:* de majoor *Maurenbrecher.* en *familie.*

Met het Ned. schip *Generaal baron van Geen:* de heeren *Smit.* — *Luiken.*

Met de Ned. bark *Sara Alida Maria:* de heer *G. S. van Hekeren.*

Met de Ned. bark *Twee Gebroeders:* de 1 luit der inf. *Smulders.* — de heeren *S. Heilbuth.* — *T. J. Hollander* en *Kind.* — *Jerg.* — *van Borfus.*

Met de N. I. bark *Ellen:* de heeren *Lans* en *familie.*

Met de Ned. bark *Maria Magdalena:* de heeren *G. Kellerman* en *echtgenoot.* — *H. van Son.* — Z. M. troepen.

Met de Ned. bark *Staatraad van den Houven:* de heeren *A. A. Stuyger* en *echtgenoot.* — *J. C. H. Couwenberg.* — *J H. de Bruyn* en *echtgenoot.* — *E. A, Picart.* — 2 heeren *Pontzer.* — *L. F. Knipper.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark *Loura Adela:* de heer *C. H. Buschman.* — ontsl. flankeur *David Lensing.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 12 *tot en met den* 16 *Mei* 1855.

AANVOER.

Van Becassie per praauw sampang gez. Kami.

310 pic. rijst. *Tan Siong.*

Van Pecalongan ....

525 pic. suiker. *van Ommeren Rueb en co.*
1131 pic. rijst. *Tiedeman en v. d. Burg.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Djanga.

500 pic. rijst. *Tan Siong.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Dek.

511 pic. rijst. *Heckler.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Marodien.

364 pic. rijst. *Heckler.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Salim.

3660 ℔ thee. *Hoffland.*

Van Cheribon en Pacalongan per ned. ind. schip *Oeij Sinjo*, gez. Kwee Samiang.

224 pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
644 pic. tabak. *Oeij Ie.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Pa Kamisah.

15 pic. gomelastiek. *Gezagvoerder.*
101 pic. zw. peper. 10 do. gomelastiek. *Djidien.*
37 pic. gomelastiek. 77 do. zw. peper. *Arsad.*
50 pic. zw. peper. 45 do. gomelastiek. *Fuha.*
39 pic. gomelastiek. *Leibie.*

Van Probolingo en naar Nederland per ned. schip *Laura en Adele*, gez. F. J. Donema. agt. Bahre en Kinder.

Lading voor Nederland.

300 pic. tin. 42 ks. kopergeld. 1203$^{40}/_{100}$ pic. suiker. 3500 do. koffij. 9$^{388}/_{1000}$ do. notenzeep. 188$^{824}/_{1000}$ do. noten muscaat. 45$^{840}/_{1000}$ foelie. 4703$^{17}/_{100}$ do. suiker. *N. H. M.*
50 vs. boter. 75 hammen. 15 kazen. *Aan boord gebleven lading v. Nederland.*

Van Passaroean per ned. schip *Palembang*, gez. J. Hoekstra. agt. de Weerdt Ruyl en co.

1000 pic. koffij. 700 do. tin. 100 do. rotting. 5502$^{18}/_{100}$ do. suiker 4890 do. koffij. 52 vs. kop. duiten. Lading v. Nederland. *N. H. M.*

Van Indramaijoe per ned. schip *Deligentia*, gez. H. F. Horneman. agt. Suermondt en co.

1200 pic. tin. 150 do. rotting. 393$^{94}/_{100}$ do. suiker. 8200 do. koffij. Lading v. Nederland. *N. H. M.*
65 vs. kopermunt. *N. H M.*

Van Passaroeang per ned. schip *Wilhelmina*, gez. J. C. v. d. Zweep. agt. v. Ommeren Rueb en co.

300 pic. tin. 2001$^{89}/_{100}$ do. suiker. 80 do. rotting. 1000 do. koffij. 497$^{476}/_{1000}$ do. noten muscaat. 2000$^{40}/_{100}$ do. koffij suiker. 3120 do. koffij. *N. H. M.*
Zijnde lading bestemd v. Nederland.

UITVOER.

Naar Borneo's Westkust per ned. ind. stooms. *Amboa*, gez. Hugenholtz. agt. B. Kopersmit en co.

ƒ4300 papiergeld. *Sech Mohamad Imblan.*
ƒ10000 papiergeld. *Bandara Pandjang.*
1 kt. tjindees. uit het entrep. *Pitcairn Syme en co.*
50 ps. parangs. *Agenten.*
16 vn. bier. 48 md. bier. 75 keld. genever. uit het entrep. *van den Broek en co.*
6 vn. bier. uit het entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
20 vn. bier. 6 kn. wijn. 1 kt. kurken. 14 kn. wijn. 3 do. brandewijn. 10 vn. bier. 2 kn. kramerijen. 5 keld. genever. 9 kn. wijn. 7 do. likeuren. 2 do. madera. 6 pic. klapp. olie. 3 kn. cognac. *van den Broek en co.*
ƒ100,000 specie. 2 sleutels. 5 ijzere geldkisten. 1 kt. oorlogsgoederen. 23 draag paarden. *Gouvernement.*
1 kt. keukengereedsch. 2 ellen goud gallon. 5½ do. laken. *Leen.*
1 kt. regaal. uit het reg. pakhuis. *Agenten.*
25 vn. bier. 6 kn. wijn. 2 do. champagne. 2 do. banket. 1 do. kleederen. 20 md. suiker. *Louran en van Walcheren.*
49 doz. bier. *John Pryce en co.*
3 vn. vleesch uit het entrep. *Agenten.*

Naar Samarang en Padang per ned. ind. schip *Soetan Iskander*, gez. R. Zoutman.

339 coll. ijzerwerk. *N. H. M.*
71 kn. div. kat goederen. 66 gros knoopen. 20 doz. zagen. 15 doos. naalden. 4 coll. chitzen. 1 kt. wit katoen. *The Sio.*
100 kn. ruw. katoen. *N. H. M.*
3 kn. bat. sarongs. *Go Kanhian.*
10 kn. madapoll. 10 do. eng. katoen. *Han Tjengsan.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Justina*, gez. E. Lewis.

40 rol. zeildoek. 10 do. touwwerk. *Beh Ingtjoe.*
280 pic. benzoin. 25/100 do. was. *Lim Hou.*
480 pic. ijzer. *Maclaine, Watson en co.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Vyf Gebroeders*, gez. P. Dekker. agt. Kopersmit en co.

49 coll. manufact. 140 bn. koffijzakken. 771 coll. gouv. goederen. Aan boord gebleven Lading. *N. H. M.*

Lading voor Nederland.

1200 pic. tin. 725 do. gomelastiek. 74 do. buffelhoorn. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaya per. ned. schip *Johanna Maria*, gez. A. Sissingh. agt. Suermondt en co.

133 bn. rood garen. 26 coll. gouv. goederen. Zijnde aan boord gebleven lading. *N. H. M.*

Zie verdere lading voor Soerabaya.

Java-Bode dd. 9 Mei 1855 no. 37.

Lading voor Nederland.

25 pic. rotting. 700 do. tin. 1500 do. koffij. *N. H. M.*
42 vs. duiten plaatjes. *Gouvernement.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.